

FISKIMENN!

Minnist til at greiða atkvøðu, áðrenn lagt verður frá landi!

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

Nr. 83

LEYGARDAGIN
22. OKTOBER 1966

39. ARG.

RADARSTØÐ VIÐ HOYVÍKS-VEGIN!!

Tjóðveldismenn eru ørinda-sveinar fyri Forsvarets Bygningstjeneste!!

Meðan tjóðveldismenn hava sitið í landsstýrinum, eru hesar stóðir bygðar eftir boðum frá danska verjumálaráðnum:

**Marinustøðin við Hoyvíkstjørn
Veðurstøðin við Radarskermi
við Hoyvíksvegin
Radarstengur á Bøllureyni í umbúna**

Tann nakni sannleikin er her í stuttum sagdur:

Sitandi landsstýri og tess lógtings meiriluti heviruttan at blunka samtykt bæði byggið og byggilendur og syrgt fyri, at teir formaðir, sum til hesar byggingar hoyra, eru í lagi.

Tað er tí meira enn láturvert, at tjóðveldismenn og blað teirra yvirhøvur skal taka uppá tungu um útbýgging av hervaldinum í Føroyum.

Teir hava verið góðir ørinda-

sveinar fyri »fremmanda hervaldið«.

Er tað ikki »Forsvarets bygningstjeneste«, sum hesar stóðir byggir, og er hetta ikki eitt lið í hernaðar-útbýggingini her á landi, harra landsstýrismáður Karsten Hoydal?

Hvar og nær hevir landsstýrið mótmælt at geva byggið og at radarskermar verða settir upp á veðurstøðini við Hoyvíksvegin — er tað ikki við hermálsligum endamáli hetta verður gjørt?

Si leiðaran inni í blaðnum.

Hin nýggja marinustøðin

Skriftin á veggnum

Vit hava fingið sendandi:

Ársakað av, at menn ofta hava vent sær til undirritaða og spurt, hvat ið bleiv av málinum viðvíkjandi frítíðarpeningi av allari fortjenastu hjá fiskimonnum, vil eg loyva mær at greiða fylgjandi frá hesum.

Aftaná at samráðingarnar millum Føroya Fiskimannafelag og Føroya Reiðarafelag í vár vóru loknar, uttan at hetta mál hevði fingið sømdir, avgjordi stjórn Føroya Fiskimannafelags at leggja málið fyri lógtingið.

I góðari trúgv legði so stjórnin málið fyri tingið, og kendu allir stjórnarlimirnir seg fullvisar i, at málið bleiv framt av sjálvstýrissamgonguni, uttan undirritaði, sum av góðum grundum hevði fingið varhugan av, at ikki bar henda samgongan so stóran alsk til arbeiðs- og fiskimannin, sum hon fegin vildi lata tað siggja út til.

Málið kom eisini fyri, men hendi tað sum eg óttaðist, at sjálvstýrissamgongan, sum kundi framt málið, veruliga feldi tað, við tað, at ikki meira enn 14 tingmenn atkvøddu fyri tí, og vóru teir 7 javnaðarmenn, 2 sambandsmenn, og úr samgonguni bert 5 menn (tjóðveldismenn).

Málið hevði verið bjargað, um ikki tjóðveldismaðurin Hanus við Høgadalá við koldum blóði lat tað falla við ikki at atkvøða fyri tí.

Soleiðis fór hesin leikur fram.

A stjórnarfundin undan ólavssøku avgjordi stjórnin at leggja málið fyrriaftur ólavssøkingið, tá teir flestu stjórnarlimirnir noktaðu at trúgva uppá, at hin føroyski fiskimaðurin var so lítið virdur av sjálvstýrissamgonguni, at málið ikki fekk frama, serliga um tað nú aftur varð lagt fyrriaftur tingið.

Sum sagt so gjørt, málið varð lagt fyrriaftur tingið, og fyri at nú

einki klatur skuldi koma i, varð tað sent beinleiðis til lógarnevndina, hvar eingin verri enn sakføri felagsins Sigurð Joensen var formaður; málið fekk veruliga somu lagnu, sum samgongumenn Sigurðar hava lyndi til at kasta honum fyri viðvíkjandi mongum øðrum málum, tað varð súltað, tað kom ikki fyri ein dag aftur. Tá Sigurð av fiskimannafelagnum varð spurdur, hví hann ikki legði málið framaftur, svaraði hann, at tað var tí, at hann ikki væntaði, at málið bleiv framt kortini.

Nú kann onkur hugsa sum so, hvat ið gongur at mær til at skriva soleiðis. Jú, skal eg siga tykkum. Min lutur hevir verið at vera arbeiðs- og fiskimaður; sum organisa-

tionsmaður i 15 ár havi eg talað teirra sak. Mong av hesum árum havi eg sett álit mitt til menn, sum hava rópt hart upp um neyðarkortini hjá hesum stættum, men sum sleptu teim upp á fjall, so sára arbeiðsmannsins- og fiskimannsins álit hevði givið teimum ta politiska vald, sum kundi verið hesum stættum at bata. Teir sviktu fiskimannsins álit, teir misbrúktu trúgv mína uppá eina rættvísu sak, men tað sum fekk bikar mitt til at renna yvir, er nú undan vali at hoyra somu røpini til arbeiðsmannin og fiskimannin, og siggja listar, hvar ávika-veit Hanus við Høgadalá og Sigurð Joensen verða uppstillaðir sumu (Framhald á 5. síðu)

Prísurin á feskari sild

Landsstýrismennirnir avdúkaðir sum reinir forherðingar.

Prísurin á saltsild er tvey tey seinastu áriní hækkaður við umleið einum triðingi, men tann feska sildin, sum saltað verður upp á landi, er ikki hækkað, og í summum førum lækkað í prísi. Nývalda fiskimanna felagið hevir ikki látist um vón, og hevir hetta undrað mangan mann, tí sáttmálin sigur klárt og greitt, at um menn ikki eru á einum máli um prísinn, verður hann at áseta av prísásetingarnevndini.

Nú kemur undan kavi, at hóast seint, so hevir alikavæl fiskimannafelagið gjørt vart við seg og tann 29. august vent sær til landsstýrið og biðið um, at landsstýrið ger reglur fyri prísásetingarnevndina har eftir henda nevnd eisini ásetur prís-

in á sild til saltangar. Nú var at vænta, at tá landsstýrið so seint sum 29. august — meira enn tveir mánaðar aftaná, at menn vóru farnir at salta sild, fekk boð um hetta, fór til verka beinanvegin, tí saltangartiðin er nú skjótt at enda komin. Men so varð ikki, nú er oktober-mánaði meira enn hálvur, og landsstýrið letst ikki um vón, teir halda ivaleyst, at sildaveiðumenn fáa so ivaleysa góðan pris sum er, tí annars vildu teir ikki havt bølt hesum máli nú í meira enn hálfan annan mánað.

Hetta er eitt týðuligt dømi um, hvussu landsstýrið víðgerð tey mál, sum viðkoma fiskimonnum okkara — súlta tey so langt, sum tað á nakran hátt er gjørligt. Hvi skuldi landsstýrið hava hesa áheitan frá Fiskimannafelagnum? Hava teir sjálvir hvørki eygu ella oyru, ella fylgja teir ikki so frægt við, at teir kenna avreiðingarpris og útlutningspris, ella eru teir púra deyvir fyri øllum tí, sum viðkemur fiskimanninum.

GUDSTÆNASTA

J. Joensen, bispur, hevir gudstænastu í Havnar kirkju sunnudagin. Talvan gongur fyri Guds orðs útberðslu.

SKÚLAPOLITIKKUR SJÁLVSTÝRISFLOKKANNA

Javnaðarmenn hava altíð sæð tað greitt, at skúlin er hin týðningarmesti tætturinn í uppalingini og útgerðini av barninum fyri lívið. Vit hava tí altíð stríðst fyri at fáa eina skúlskipan, sum gevur tí gávaða fátækramannabarninum sama kjansin til lærdóms sum ríkmannabarnið hevir havt.

Ein hin tyngsti parturin at loysa í hesi uppgávu er bygging av góðum skúlum við øllum nútíðar undirvisingaramboðum.

Men hetta kostar, og tað kostar teimum smáu kommununum so nógv, at tær beinanvegin orka ikki at loysa hesa uppgávuna, sum er 60 % av tí, ið eini nútímans skúlahús kosta. Og tað er fíkur modernar skúli, ið fer undir milliónir nú á døgum.

Nú gevst studningur uppá 40 %, 20 frá lógtingi og 20 frá statí. Tey 60 % skulu alto so kommunurnar sjálvar gjalda.

Fyri at veita kommununum eina munandi lætta høvdu vit javnaðarmenn uppskot um at seta kommununnar part frá 60 % til 20. Tey 40 % skuldu so býttast millum statin og lógtingið.

Varð hetta samtykt á tingi, ivist eg ikki í, at, staturin eisini vildi gingið við til tess.

Men so ótrúligt tað ljóðar, so gekk eingin við til hetta uppskotið uttan javnaðarmenn.

Altíð hinir flokkarnir vóru ímóti!

Hetta er eitt brennandi mál fyri tær smáu kommunurnar. Tú, veljari av bygd og býi, hjálp javnaðarmonnum at fremja hetta málið saman við so mongum øðrum góðum málum fyri smábýgdinar. Tað er eisini til gagns fyri tey stóru plássini.

Gevið javnaðarmonnum valdið at handla her!

J. P. Davidsen.